

Betyg

Sammanfattning

I betänkandet behandlas 27 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2002 om olika betygsfrågor.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga yrkanden.

Yrkandena handlar om förändringar av betygssystemen i grundskolan och gymnasieskolan, avskaffande av betygen, möjligheten att pröva för nytt betyg och möjligheten att överklaga ett betyg, nationella prov, skriftliga omdömen och utvecklingssamtal. Utskottet hänvisar till tidigare ställningstaganden samt utrednings- eller beredningsarbete i frågan.

Reservationer finns från Moderaterna, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	6
Utskottets överväganden	7
Betygssystemet.....	7
Förändring av betygssystemet m.m. i grundskolan.....	7
Förändring av betygssystemet i gymnasieskolan.....	8
Avskaffande av betygen	10
Prövning och överklagande av betyg.....	10
Nationella prov	12
Skriftliga omdömen och utvecklingssamtal.....	13
Reservationer.....	16
1. Betyg från årskurs 6 i grundskolan och i fler steg (punkt 1) – m, fp, kd, c.....	16
2. Möjlighet till betyg från årskurs 1 i grundskolan (punkt 2) – m.....	16
3. Utvärdering av betygssättningen (punkt 3) – fp.....	17
4. Fler betygssteg i gymnasieskolan (punkt 4) – m, fp, kd, c.....	17
5. Avskaffande av kursbetyg (punkt 5) – fp	18
6. Avskaffande av kursbetyg (punkt 5) – kd.....	18
7. Avskaffande av betygen (punkt 6) – v, mp.....	19
8. Prövning i gymnasieskolan (punkt 7) – m, fp, c	19
9. Nationella prov (punkt 9) – m, fp, c	20
10. Nationella prov (punkt 9) – kd.....	20
11. Skriftliga omdömen (punkt 10) – m	21
12. Skriftliga omdömen (punkt 10) – fp	21
13. Utvecklingssamtal (punkt 11) – kd.....	22
Särskilda yttranden	23
1. Överklagande (punkt 8) – mp	23
2. Utvecklingssamtal (punkt 11) – c	23
Bilaga	24
Förteckning över behandlade förslag.....	24
Motioner	24

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Med hänsyn till de motiveringar som framförs under Utskottets överväganden föreslår utskottet att riksdagen fattar följande beslut:

1. Betyg från årskurs 6 i grundskolan och i fler steg

Riksdagen avslår motionerna
2002/03:Ub207 yrkande 3,
2002/03:Ub229 yrkande 6,
2002/03:Ub270,
2002/03:Ub285,
2002/03:Ub298 yrkande 3 i denna del,
2002/03:Ub336 yrkande 4 och
2002/03:Ub417 yrkande 13.

Reservation 1 (m, fp, kd, c)

2. Möjlighet till betyg från årskurs 1 i grundskolan

Riksdagen avslår motion
2002/03:Ub298 yrkande 3 i denna del.

Reservation 2 (m)

3. Utvärdering av betygssättningen

Riksdagen avslår motion
2002/03:Ub244 yrkande 19.

Reservation 3 (fp)

4. Fler betygssteg i gymnasieskolan

Riksdagen avslår motionerna
2002/03:Ub244 yrkande 20 och
2002/03:Ub444 yrkande 12.

Reservation 4 (m, fp, kd, c)

5. Avskaffande av kursbetyg

Riksdagen avslår motionerna
2002/03:Ub244 yrkande 11 och
2002/03:Ub444 yrkande 13.

Reservation 5 (fp)

Reservation 6 (kd)

6. Avskaffande av betygen

Riksdagen avslår motionerna
2002/03:Ub304 och
2002/03:Ub388 yrkandena 1 och 3.

Reservation 7 (v, mp)

7. Prövning i gymnasieskolan

Riksdagen avslår motion
2002/03:Ub244 yrkande 21 och
2002/03:Ub429 yrkande 6.

Reservation 8 (m, fp, c)

8. Överklagande

Riksdagen avslår motionerna
2002/03:Ub388 yrkande 2 och
2002/03:Ub498 yrkande 2.

9. Nationella prov

Riksdagen avslår motionerna
2002/03:Ub207 yrkande 5,
2002/03:Ub229 yrkande 8,
2002/03:Ub417 yrkande 14 och
2002/03:Ub444 yrkande 16.

Reservation 9 (m, fp, c)

Reservation 10 (kd)

10. Skriftliga omdömen

Riksdagen avslår motionerna
2002/03:Ub207 yrkandena 1 och 2 samt
2002/03:Ub229 yrkande 7.

Reservation 11 (m)

Reservation 12 (fp)

11. Utvecklingssamtal

Riksdagen avslår motion
2002/03:Ub417 yrkande 12.

Reservation 13 (kd)

Stockholm den 10 april 2003

På utbildningsutskottets vägnar

Jan Björkman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jan Björkman (s), Britt-Marie Danestig (v), Ulf Nilsson (fp), Inger Lundberg (s), Majléne Westerlund Panke (s), Agneta Lundberg (s), Inger Davidson (kd), Nils-Erik Söderqvist (s), Per Bill (m), Louise Malmström (s), Sofia Larsen (c), Sören Wibe (s), Anna Ibrisagic (m), Mikael Damberg (s), Mikaela Valtersson (mp), Tobias Billström (m) och Axel Darvik (fp).

Redogörelse för ärendet

Under den allmänna motionstiden i oktober 2002 väcktes ett antal motionsyrkanden i betygsfrågor i grund- och gymnasieskolan. Dessa behandlas i detta betänkande.

Yrkandena tar upp förändringar av betygssystemen i grundskolan och gymnasieskolan, avskaffande av betygen, möjligheten att pröva för nytt betyg och möjligheten att överklaga ett betyg. Dessutom behandlas nationella prov, skriftliga omdömen och utvecklingssamtal i yrkandena.

Förslagen i motionerna, sammanlagt 27 yrkanden, återges i *bilaga*.

Utskottets överväganden

Betygssystemet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden som rör förändringar av betygssystemet i grundskolan och gymnasieskolan. Utskottet anger som grund för avslag tidigare ställningstaganden, pågående insatser samt beredningsarbete av lämnade utredningsförslag.

Jämför *reservationerna 1 (m, fp, kd, c), 2 (m), 3 (fp), 4 (m, fp, kd, c), 5 (fp), 6 (kd) och 7 (v, mp).*

Förändring av betygssystemet m.m. i grundskolan

Motioner

De borgerliga partierna tar alla upp utformningen av betygssystemet i grundskolan och menar att betyg bör ges fr.o.m. årskurs sex i en sexgradig skala. I Kristdemokraternas motion 2002/03:Ub417 yrkande 13 påpekas att stegen i betygsskalan inte får vara för glesa om eleven skall motiveras att försöka uppnå nästa steg. Med för få steg är det också svårt att mäta det som betygen skall mäta på ett rättvisande sätt. Kristdemokraterna menar dessutom att betygen bör ges tidigare för att eleverna skall hinna vänja sig vid systemet i god tid före slutbetyget i årskurs nio. I motionerna 2002/03:Ub270 (kd) och 2002/03:Ub285 (kd) framförs att ett betygssystem med fler betygssteg är studievänligare, både för den som har lätt att lära och för den som har svårare. Med fler steg ökar möjligheterna till återföring, och funktionen av urvalskriterium för vidare studier förbättras.

Moderaterna menar i motionerna 2002/03:Ub298 yrkande 3 och 2002/03:Ub207 yrkande 3 att betyg bör ges, i sex steg, senast från sjätte klass men att det bör vara möjligt att ge betyg redan från årskurs ett. Folkpartiet anser i motion 2002/03:Ub229 yrkande 6 att betygen i dag ges alldeles för sent. Elever, föräldrar, skola och skolpolitiker bör tidigare än i åttan få tydliga besked om elevens kunskapsutveckling. Dessutom är dagens antal steg för få för att kunna visa vilka kunskaper eleven har. Centerpartiet påpekar i motion 2002/03:Ub336 yrkande 4 att betygen ger information om hur långt eleven har kommit på väg mot måluppfyllelse och att betygen inte bara är en utvärdering av elevernas kunskaper utan visar också hur väl skolan har lyckats stödja eleverna i deras kunskapsutveckling. Bland annat för att minska risken för sent insatta stödinsatser bör betyg ges från årskurs sex, och dessutom sättas i sex steg.

I Folkpartiets motion 2002/03:Ub244 yrkande 19 föreslås att Skolverket får i uppdrag att genomföra en utvärdering av betygen på nationell nivå för att

undersöka om de motsvarar den kunskapsnivå som de nationella målen och kriterierna anger. Skälet anges vara att godkända betyg i grundskolan inte verkar motsvara de kunskapskrav som ställs för att klara kärnämnen i gymnasiet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena. Utskottet har behandlat motsvarande motionsyrkanden ett flertal gånger (senast i bet. 2000/01:UbU13 och 2001/02:UbU10), och utskottet finner inte anledning att nu ändra tidigare ställningstaganden.

Skolverket har utarbetat ett kommentarmaterial ”Bedömning och betygssättning” liksom antologin ”Att bedöma eller döma” i syfte att stödja utvecklingen på området. Skolverket pekar i sitt kommentarmaterial på att skillnaden mellan olika betyg i det svenska betygssystemet skall vara kvalitativ. Det innebär att skillnader skall formuleras som kunnande av olika kvalitet. Att kunna beskriva olika kvaliteter ställer stora krav på ett välutvecklat och nyansrikt språk, och Skolverket menar att ett betygssystem som baseras på verbalt beskrivna kvaliteter gör det betydligt svårare att ha många betygssteg. I ett kvalitativt system kan man inte heller tala om att steg mellan olika betyg är lika stora. Det faktum att man vid meritvärdering tilldelar betyg numeriska vikter beror på att betyg används vid urval och har inte med själva betygssystemet att göra. Utskottet vill i sammanhanget peka på utvecklingssamtalen och den möjlighet som finns inom ramen för dessa att utbyta information om elevens framsteg liksom att komma överens om vilka åtgärder som behövs för att stödja eleven i det fortsatta arbetet.

Skolverkets nationella kvalitetsgranskning år 2000 om betyg och bedömning visade att det fanns betydande brister vad gällde en rättvis och likvärdig betygssättning. Granskningen pekade bl.a. på behovet av samverkan och fortbildning för att förbättra situationen. För att säkerställa kvaliteten i nuvarande betygssystem har regeringen givit Skolverket i uppdrag att tillsammans med lärarorganisationerna genomföra en nationell kompetensutveckling för lärare om bedömning och betygssättning. Den nya Skolutvecklingsmyndigheten har nu övertagit uppdraget och kommer efter hand att presentera och genomföra olika aktiviteter. Utskottet vill här erinra om den roll de nationella proven har att bidra till en mer likvärdig betygssättning.

Förändring av betygssystemet i gymnasieskolan

Motioner

Folkpartiet anser i motion 2002/03:Ub244 yrkande 20 att sex betygssteg skall införas även i gymnasieskolan då dagens betygssteg inte på ett rättvisande sätt kan visa elevernas skilda kunskapsnivåer. Folkpartiet vill också införa slutbetyg i stället för kursbetyg. Ett sådant betyg speglar bättre vad eleven kan när hon eller han lämnar gymnasieskolan (yrkande 11). Kristdemokraterna fram-

för i motion 2002/03:Ub444 yrkande 12 att dagens betygssystem i gymnasieskolan, av samma skäl som för grundskolan, skall kompletteras med flera steg. Fler steg behövs för att på ett tydligt sätt kunna mäta kunskaperna liksom för att motivera eleverna att försöka uppnå nästa steg. Kristdemokraterna anser också att en övergång från kursbetyg till ämnesbetyg bör övervägas eftersom dagens system med betygssättning i enskilda kurser har visat sig vara stressande för eleverna samtidigt som möjligheten till helhet och fördjupning i kunskaperna försvåras (yrkande 13).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att riksdagen bör avslå yrkandena. Utskottet har vid ett flertal tillfällen behandlat motsvarande yrkanden (senast i bet. 2001/02:UbU9 och 2000/01:UbU10).

Antalet steg i betygsskalan bygger på att kunskapskvaliteter för olika steg kan identifieras och beskrivas i betygskriterier. En förändring av antalet steg skulle innebära en genomgripande förändring av betygssystemet. För att säkerställa kvaliteten i nuvarande betygssystem har regeringen som redan nämnts givit Skolverket i uppdrag att tillsammans med lärarorganisationerna genomföra en nationell kompetensutveckling om bedömning och betygssättning för lärare. Den nya Skolutvecklingsmyndigheten har nu övertagit uppdraget.

Gymnasiekommittén tar i sitt betänkande *Åtta vägar till kunskap* (SOU 2002:120) upp betygssystemet och betygssättningen. Kommitténs uppfattning är att en eventuell förändring av det rådande betygssystemet bör ske som en konsekvens av andra förändringar i gymnasieskolan och dess struktur. Enligt kommittén skulle framlagda förslag om förändring av strukturen i gymnasieskolan och större kurser medverka till att minska de problem med stress och fragmentarisering som dagens system med kursbetyg bedöms orsaka. Kommittén föreslår att betyg sätts på kurs men att kurserna skall vara av större omfattning än i dag, ofta motsvarande ämne och block. I de fall ett block består av kurser inom samma yrkesområde skulle ett betyg på hela blocket vara naturligt. För de traditionella skolämnena kan betygen behöva redovisas separat. Kurser inom sådana ämnen skulle, med kommitténs förslag, komma att finnas inom flera block, vilket då gör det naturligt att sätta betyg på var och en av kurserna. Vill man ta ytterligare steg mot ett mer renodlat ämnesbetygssystem sker detta lämpligast i samband med kommande kursplaneöversyn. Sammanfattningsvis menar kommittén att det vid eventuella förändringar av betygssystemet är viktigt med lång framförhållning. Utskottet menar att regeringens beredning av förslagen bör avvaktas.

Avskaffande av betygen

Motioner

Både Vänsterpartiet och Miljöpartiet tar upp frågan om avskaffande av betygen. Vänsterpartiet menar i motion 2002/03:Ub304 att en betygsfri skola skulle förbättra skolan i flera avseenden. Den betygspria skolan skall inte ses som en kravlös skola utan den skulle komma att ställa högre krav på såväl lärare som elever än dagens. Vänsterpartiet avvisar de traditionella argumenten för betyg som utvärderingsinstrument, motiverande och urvalsinstrument och menar att det finns lämpligare metoder att använda för dessa syften. Ett försök med betygsfri intagning till gymnasieskolan bör inledas snarast. Miljöpartiet anser i motion 2002/03:Ub388 yrkandena 1 och 3 att betyg medför ett antal negativa effekter och att en försöksverksamhet bör inledas där betygen i grundskolan avskaffas i en region i landet. Ett avskaffande av betygen skall inte leda till en kravlös skola utan en skola där kunskap står i centrum med andra system av uppföljningar än betyg. Frågan om antagningssystem för högre utbildningar är komplicerad, men möjligheten att successivt avskaffa det graderade betygssystemet i grundskolan bör utredas närmare, enligt Miljöpartiet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandena.

Utskottet har tidigare uttalat sig mot en översyn av betygssystemet med motiveringen att det nuvarande betygssystemet har funnits alltför kort tid (bet. 2001/02:UbU10) liksom att införandet av det nuvarande systemet har krävt ett mycket omfattande arbete både på nationell och lokal nivå (bet. 2001/02:UbU9). Utskottet vill också i detta sammanhang peka på utvecklingssamtalens ökade roll i uppföljningen av elevens kunskapsutveckling. Genom den satsning på kompetensutveckling av lärare i frågor om bedömning och betygssättning som Skolutvecklingsmyndigheten tillsammans med lärarorganisationerna ansvarar för, ökar också förutsättningarna för likvärdiga och rättvisa betyg. I de nyligen avlämnade betänkandena av Skollagskommittén och Gymnasiekommittén framförs ett antal förslag i betygsfrågor som bl.a. syftar till att avhjälpa problem i dagens system. Regeringens beredning av förslagen i detta avseende bör avvaktas.

Prövning och överklagande av betyg

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkanden om prövning och överklagande av betyg med hänvisning till aviserat utredningsarbete samt pågående beredningsarbete.
Jämför *reservation 8 (m, fp, c)*.

Motioner

Folkpartiet menar i motion 2002/03:Ub244 yrkande 21 att elever som går i gymnasieskolan skall kunna pröva för ett högre betyg också sedan de erhållit betyget Godkänd. I dag är möjligheten att pröva reserverad för dem som ännu inte har något betyg från kursen eller har fått betyget Icke godkänd. Detta är ett hinder för de elever som förbättrar sina kunskaper under sin tid i gymnasieskolan. Även Centerpartiet tar upp frågan i motion 2002/03:Ub429 yrkande 6. Möjligheten att tentera om gymnasiekurser bör återinföras, menar motionärerna och jämför med den möjlighet som finns inom komvux att genomgå ett obegränsat antal provningar.

I motion 2002/03:Ub388 yrkande 2 föreslår Miljöpartiet att en rätt att överklaga betyg skall införas i skollagen. Rätten skulle gälla de betyg som påverkar möjligheten till fortsatt utbildning, nämligen betyg från år nio och gymnasiebetygen. Förutom att en sådan rätt att överklaga skulle öka elevens ställning kan den också stärka lärarens ställning. En lärare som anklagas för felaktig betygssättning har i dag inte möjlighet att få frågan utredd. I motion 2002/03:Ub498 (s) yrkande 2 påpekas att elever ofta upplever betygssättningen som orättvis. För att säkerställa att betygssättningen görs på objektiva grunder bör det enligt motionärerna finnas möjlighet för eleverna att överklaga betygen och få sina kunskaper prövade av en annan lärare eller rektor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandena.

Vid tidigare behandling av motionsyrkanden angående rätt till omprovning (bet. 2001/02:UbU9) pekade utskottet på att intresset för att höja ett redan satt betyg hänger ihop med att varje kursbetyg läggs till grund för meritvärderingen vid urval till den grundläggande högskoleutbildningen. Utskottets mening var att resultatet av Gymnasiekommitténs arbete borde avvaktas liksom regeringens beredning av frågan.

I Gymnasiekommitténs betänkande (SOU 2002:120) diskuteras frågan om provning av gymnasiekurser och kursbetygens roll vid urval till grundläggande högskoleutbildning. Kommitténs uppfattning är att de nuvarande meritvärderingsreglerna vid urval leder till vissa negativa beteenden och att betygens användning vid urval och vid bedömningen av särskild behörighet behöver förändras. Det förslag om gymnasieexamen som kommittén lägger fram skulle innebära att de som avlägger en sådan skall anses ha grundläggande behörighet för högskolestudier. Kommittén föreslår också att systemet med särskilda behörighetskrav för högskolestudier ses över med sikte på att få ett system som är mindre knutet till i förväg definierade kurser. Likaså föreslås en översyn av bestämmelserna om meritvärdering vid urval i syfte att minska taktikval och konkurrenskomplettering. Kommittén ifrågasätter också om systemet med konkurrenskomplettering över huvud taget behövs.

Regeringen har den 28 mars 2003 beslutat om direktiv till en särskild utredare som skall se över och föreslå ändringar i reglerna för tillträde till grundläggande högskoleutbildning. Utgångspunkterna för arbetet skall bl.a. vara att

meritvärderingssystemet bör vara så utformat att det uppmuntrar eleverna att genomgå ett fullständigt program i gymnasieskolan och stimulerar till studier på kurser som anses svåra eller som innebär fördjupade kunskaper i ett ämne. De framtida tillträdesreglerna bör också minska incitamenten till den omfattande konkurrenskomplettering som sker i dag. Den särskilde utredaren skall överväga om nuvarande krav för grundläggande behörighet bör skärpas. Dessutom skall utformningen av de särskilda behörighetskraven ses över. Utredningsuppdraget skall vara slutfört senast den 9 januari 2004. Utskottet anser att pågående beredningsarbete samt aviserat utredningsarbete bör avvaktas.

Skollagskommittén (SOU 2002:121) föreslår att betyg skall kunna omprövas i syfte att stärka elevens rättsäkerhet. Förslaget omfattar inte önskemål som syftar till att eleven skall kunna höja sina betyg genom en ny examination. Omprövningen föreslås ske på lokal nivå och genom att någon annan lärare än den betygssättande tillsammans med rektor granskar betygssättningen och i förekommande fall även ändrar betyget. Möjligheten att begära omprövning bör enligt kommittén begränsas till sådana betyg som i dag får rättsverkan, dvs. betyg som ingår i dagens slutbetyg. Enligt utskottet bör regeringens beredning av förslagen bör avvaktas.

Nationella prov

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsyrkanden angående nationella prov. Utskottet hänvisar till tidigare ställningstaganden, gällande bestämmelser, pågående och planerade insatser.

Jämför *reservation 9 (m, fp, c)* och *reservation 10 (kd)*.

Motioner

Folkpartiet påpekar i motion 2002/03:Ub229 yrkande 8 att nationella prov ger en möjlighet att upptäcka elever som är i behov av stöd samtidigt som de ger en samlad bild av skolans resultat. Ämnesproven i svenska och matematik skall vara obligatoriska redan i årskurs tre, och resultaten skall leda till beslut om stödundervisning, anser Folkpartiet. Kristdemokraternas uppfattning i motionerna 2002/03:Ub417 yrkande 14 och 2002/03:Ub444 yrkande 16 är att de nationella proven är viktiga både som ett stöd vid betygssättningen och som hjälp för den enskilde elevens utvärdering av sitt arbete. Obligatoriska nationella prov bör genomföras i flera ämnen fr.o.m. årskurs fem, dock inte av så omfattande karaktär som nuvarande nationella prov. Former för hur de praktiska yrkeskunskaperna skall bedömas måste utvecklas. I motion 2002/03:Ub207 yrkande 5 (m) understryks att nationella prov är viktiga då de visar varje elevs resultat och behov av extra stöd samtidigt som de visar enskilda skolors resultat.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandena. Liknande motionsyrkanden har behandlats och avstyrkts av utskottet vid ett flertal tillfällen (senast bet. 2001/02:UbU10 och 2000/01:UbU13). Utskottet finner inte anledning att nu ändra sina tidigare ställningstaganden.

Utskottet påminner om att inom ramen för det nationella provsystemet finns i dag diagnosmaterial i svenska och matematik för åren före årskurs sex samt för årskurs sex till nio material i svenska, engelska och matematik. Syftet med de diagnostiska proven är i stor utsträckning att ge lärarna hjälp att bedöma och stödja elevernas utveckling. Ämnesprov i samma ämnen kan användas i slutet av årskurs fem för att bedöma elevernas kunskapsutveckling. Möjlighet finns att lokalt bestämma att även icke-obligatoriska prov skall genomföras av alla. I slutet av årskurs nio skall ämnesprov ges i svenska, engelska och matematik för att bedöma elevernas kunskapsutveckling och som stöd för betygssättningen. För gymnasieskolan varierar det något vilka nationella prov som är obligatoriska beroende på program och kurs. Ett nationellt prov kan inte pröva elevens kunskaper mot alla mål, vilket innebär att provresultaten endast delvis utgör det underlag som läraren har att ta hänsyn till vid betygssättningen.

Inom ramen för Skolverkets uppdrag att utveckla och tillhandahålla ett provsystem ingår också att utveckla en provbank. I denna finns prov och bedömningsmaterial på gymnasial nivå i ett antal ämnen och prov för program med yrkesämnena.

Med anledning av yrkandena om skolans resultat vill utskottet i sammanhanget peka på Skolverkets nya granskande roll och uppgiften att svara för utbildningsinspektioner. Skolhuvudmän och skolor skall regelbundet inspekteras, och såväl verksamheternas förutsättningar och resultat som kvalitetsarbetet kommer att omfattas av inspektionen. Slutsatserna av inspektionerna kommer att göras offentliga för elever och föräldrar.

Skriftliga omdömen och utvecklingssamtal

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkanden om skriftliga omdömen och utvecklingssamtal. Utskottet hänvisar till gällande bestämmelser, tidigare ställningstaganden, pågående utvecklingsinsatser samt pågående utrednings- och beredningsarbete.

Jämför *reservation 11 (m)*, *12 (fp)* och *13 (kd)*.

Motioner

Alla föräldrar skall erbjudas skriftliga omdömen om sitt barns kunskapsmässiga och sociala utveckling, enligt Folkpartiets uppfattning i motion 2002/03:Ub229 yrkande 7. Redan från första året skall det vara möjligt att lämna sådan

information. I motion 2002/03:Ub207 (m) yrkandena 1 och 2 påpekas vikten av att skolan har ett tydligt signalsystem gällande hur barnen tillgodogör sig kunskap. När detta saknas uppmärksammas eller åtgärdas inte barns brister i läs- och skrivförmåga. Det är också viktigt med tidiga signaler, och därför bör såväl betyg som skriftliga omdömen efter lokala beslut kunna ges redan från första klass.

Kristdemokraterna lyfter i motion 2002/03:Ub417 yrkande 12 upp behovet av en vidareutveckling av utvecklingssamtalen. Vid samtalen bör en individuell studieplan för eleven utarbetas av elev, föräldrar och lärare gemensamt. Planen skall omfatta såväl kunskapsutveckling som personlig utveckling och ha utformningen av ett kontrakt där varje parts ansvar klart definieras. Det är också viktigt att regelbunden uppföljning görs. Skriftlig information bör också ges om elevens kunskap och utveckling senast från årskurs fem.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen avslår yrkandena.

Både elev och föräldrar har rätt till tidig och tydlig information om kunskapsutveckling och studieresultat. Vid utvecklingssamtal, som skall ske minst en gång per termin, ges tillfälle till sådan information. Om eleven riskerar att inte nå målen skall elev och föräldrar få reda på det så tidigt som möjligt. Det finns en möjlighet att komplettera utvecklingssamtalet med skriftlig information om elevens skolgång. En dokumentation kan t.ex. innehålla sådana gemensamma överenskommelser som gjorts i syfte att stödja eleven i hans eller hennes fortsatta utveckling. Denna typ av skriftlig information är inte att förväxla med s.k. skriftligt omdöme. Skolverket och numera Skolutvecklingsmyndigheten arbetar på olika sätt med att stödja utvecklingen av utvecklingssamtal och skriftlig information, bl.a. genom en särskild webbplats. Ett särskilt kommentarmaterial, "Utvecklingssamtal och skriftlig information" (2001), har utgetts liksom ett referensmaterial, "Möten för utveckling" (2001).

Utskottet har tidigare i år (bet. 2002/03:UbU3) behandlat regeringens skrivelse *Utbildning för kunskap och jämlikhet – regeringens utvecklingsplan för kvalitetsarbetet i förskola, skola och vuxenutbildning* (skr. 2001/02:188). Utskottet ansåg att det var positivt att skolornas ansvar att informera föräldrar och elever om elevens studieutveckling förtydligades liksom att de individuella utvecklingsplanerna har en viktig roll att spela. Utskottet menade att det var angeläget att alla elever får en individuell anpassad utbildning samt att studieutvecklingen planeras och följs noga genom hela studietiden.

En pågående utredning, Offentlighet och sekretess i skolan (dir. 2002:130), behandlar frågor som rör sekretess för olika former av dokumentation som förekommer i skolan, bl.a. rörande den enskilda eleven. Utredningen skall vara slutförd senast den 1 september 2003. Skollagskommittén föreslår i sitt betänkande (SOU 2002:121) att en bestämmelse om utvecklingssamtal tas in i skollagen. I avvaktan på vad den nämnda sekretessutredningen kan komma att föreslå, anser kommittén att ett lagkrav om dokumentation bör begränsas

till att gälla dokumentation av överenskommelser på begäran av elev eller vårdnadshavare. Kommittén menar också att former för reglering av den individuella utvecklingsplanen bör avvaktas. I fråga om skriftligt omdöme menar kommittén, liksom regeringen i utvecklingsplanen, att skolan skall vara skyldig att utfärda skriftliga omdömen för alla elever som inte når målen i årskurs nio och inte som i dag endast på elevs eller vårdnadshavares begäran. Denna fråga bör regleras i förordning, menar kommittén.

Utskottet menar att pågående utredningsarbete liksom regeringens beredningsarbete av frågorna bör avvaktas.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstagande har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i reservationen.

1. Betyg från årskurs 6 i grundskolan och i fler steg (punkt 1) – m, fp, kd, c

av Ulf Nilsson (fp), Inger Davidson (kd), Per Bill (m), Sofia Larsen (c), Anna Ibrisagic (m), Tobias Billström (m) och Axel Darvik (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2002/03:Ub207 yrkande 3,

2002/03:Ub229 yrkande 6,

2002/03:Ub298 yrkande 3 i denna del,

2002/03:Ub336 yrkande 4 och

2002/03:Ub417 yrkande 13

samt bifaller delvis motionerna

2002/03:Ub270 och

2002/03:Ub285.

Ställningstagande

Betygen är en viktig del av målstyrningen. Eleven, föräldrar och skolan behöver tidigare än i dag få tydliga besked om elevens kunskapsutveckling. Därför bör betyg ges fr.o.m. årskurs sex. I dag är det för få steg för att betygen skall visa vilka kunskaper eleven har. Med gleasa betygssteg blir det också svårt att motivera eleven att försöka uppnå nästa steg. Vi anser därför att betygen bör ges i en sexgradig skala.

2. Möjlighet till betyg från årskurs 1 i grundskolan (punkt 2) – m

av Per Bill (m), Anna Ibrisagic (m) och Tobias Billström (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2002/03:Ub298 yrkande 3 i denna del.

Ställningstagande

Betygen skall användas som ett aktivt instrument för att följa varje elevs studieplan och för att stödja pedagogiken. Det krävs ett betygssystem som har fler steg än i dag för att fånga fler nyanser i lärandet. Betyg skall kunna ges redan i årskurs ett och skall vara en rättighet senast i årskurs sex. Elever som hamnar efter skall ges extra stöd.

3. Utvärdering av betygssättningen (punkt 3) – fp

av Ulf Nilsson (fp) och Axel Darvik (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2002/03:Ub244 yrkande 19.

Ställningstagande

Det har visat sig att godkända betyg i grundskolan inte motsvarar de kunskapskrav som ställs för att klara kärnämnen i gymnasiet. Folkpartiet föreslår att Skolverket får i uppdrag att genomföra en utvärdering av betygen på nationell nivå för att undersöka om de motsvarar den kunskapsnivå som de nationella målen och kriterierna anger. Det är viktigt att resultaten i de nationella kursproven används som grund för betygssättningen.

4. Fler betygssteg i gymnasieskolan (punkt 4) – m, fp, kd, c

av Ulf Nilsson (fp), Inger Davidson (kd), Per Bill (m), Sofia Larsen (c), Anna Ibrisagic (m), Tobias Billström (m) och Axel Darvik (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2002/03:Ub244 yrkande 20 och 2002/03:Ub444 yrkande 12.

Ställningstagande

I dag är det för få betygssteg för att betygen på ett rättvist sätt skall kunna spegla elevernas skilda kunskapsnivåer. Särskilt steget mellan Godkänd och Väl godkänd är för stort. Vi anser att antalet betygssteg bör vara sex.

5. Avskaffande av kursbetyg (punkt 5) – fp
av Ulf Nilsson (fp) och Axel Darvik (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2002/03:Ub244 yrkande 11

och bifaller delvis motion

2002/03:Ub444 yrkande 13.

Ställningstagande

Folkpartiet vill införa slutbetyg i stället för kursbetyg, så att elevens slutbetyg speglar vad eleverna kan när de lämnar gymnasieskolan, inte vad de kunde i årskurs ett.

6. Avskaffande av kursbetyg (punkt 5) – kd
av Inger Davidson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2002/03:Ub444 yrkande 13

och bifaller delvis motion

2002/03:Ub244 yrkande 11.

Ställningstagande

Betygsättningen i enskilda kurser är stressande för eleverna samtidigt som helheten och fördjupningen i kunskaperna riskerar att gå förlorade. Kristdemokraterna anser därför att en övergång från kursbetyg till ämnesbetyg bör övervägas. Det bör sättas ett betyg efter varje avslutad kurs. Kursbetygen vägs sedan samman i ett ämnesbetyg.

7. Avskaffande av betygen (punkt 6) – v, mp

av Britt-Marie Danestig (v) och Mikaela Valtersson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2002/03:Ub304 och

2002/03:Ub388 yrkandena 1 och 3.

Ställningstagande

Vi vill avskaffa betygen, men det betyder inte att vi skall skapa en kravlös skola. Tvärtom skulle en betygsfri skola komma att ställa ännu högre krav på såväl lärare som elever. Vi vill avskaffa betygen därför att de är orättvisa och dåliga på att förutsäga elevens lämplighet såväl för studier som för olika yrkesområden. Dessutom är de stressframkallande, fungerar dåligt som belöningsystem samt förhindrar en konstruktiv skolutveckling. Vi vill starta en försöksverksamhet inom en begränsad region där vi avskaffar betygen. Frågan om ett nytt antagningssystem för högre utbildningar och ett successivt avskaffande av det graderade betygssystemet i gymnasieskolan är komplicerad och bör utredas närmare.

8. Prövning i gymnasieskolan (punkt 7) – m, fp, c

av Ulf Nilsson (fp), Per Bill (m), Sofia Larsen (c), Anna Ibrisagic (m), Tobias Billström (m) och Axel Darvik (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2002/03:Ub244 yrkande 21 och

2002/03:Ub429 yrkande 6.

Ställningstagande

I dag får elever i gymnasieskolan bara göra en prövning för att få betyg från en kurs om de inte har något betyg från kursen eller har fått betyget Icke godkänd. Detta är ett hinder för de elever som under sin tid i gymnasieskolan förbättrar sina kunskaper och vill ha det på papper. Vi anser att möjligheten att tentera om gymnasiekurser och konkurrenskomplettera betygen skall återinföras.

9. Nationella prov (punkt 9) – m, fp, c

av Ulf Nilsson (fp), Per Bill (m), Sofia Larsen (c), Anna Ibrisagic (m), Tobias Billström (m) och Axel Darvik (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2002/03:Ub207 yrkande 5 och

2002/03:Ub229 yrkande 8

och bifaller delvis motionerna

2002/03:Ub417 yrkande 14 och

2002/03:Ub444 yrkande 16.

Ställningstagande

Förutom att nationella prov ger en samlad bild av skolans resultat är proven viktiga för att de visar hur varje elev ligger till och ger en möjlighet att upptäcka elever som är i behov av stöd. Vi anser att obligatoriska nationella prov regelbundet skall genomföras. Ämnesproven i svenska och matematik skall vara obligatoriska redan i årskurs tre, och resultaten skall leda till beslut om stödundervisning.

10. Nationella prov (punkt 9) – kd

av Inger Davidson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2002/03:Ub417 yrkande 14 och

2002/03:Ub444 yrkande 16

och bifaller delvis motionerna

2002/03:Ub207 yrkande 5 och

2002/03:Ub229 yrkande 8.

Ställningstagande

De nationella proven har en viktig uppgift att fylla som stöd vid betygssättningen, inte minst för att få en likvärdig bedömning i hela landet. Proven är också till hjälp för utvärdering av den enskilde elevens arbete. Vi anser att obligatoriska nationella prov skall genomföras i flera ämnen fr.o.m. årskurs fem. Proven skall inte vara av så omfattande karaktär som nuvarande nationella prov, utan skall kunna genomföras utan att alltför mycket inkräkta på

ordinarie arbete. Nationella prov bör utformas i flertalet ämnen. Det är viktigt att finna former för hur även de praktiska yrkeskunskaperna kan bedömas.

11. Skriftliga omdömen (punkt 10) – m

av Per Bill (m), Anna Ibrisagic (m) och Tobias Billström (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2002/03:Ub207 yrkandena 1 och 2 och bifaller delvis motion 2002/03:Ub229 yrkande 7.

Ställningstagande

Bristande tydlighet i skolans signalsystem är en anledning till att barn kan gå igenom hela grundskolan utan att brister i läs- och skrivförmågan uppmärksammas eller åtgärdas. Signalsystemet måste också vara i bruk tidigt. Betyg eller skriftliga omdömen bör efter lokala beslut kunna ges redan från första klass. Vilken form skolan använder bör vara upp till de enskilda skolorna att avgöra. Det viktiga är att det tydligt framgår hur varje elev klarar varje ämne samt att detta kommuniceras med elever och föräldrar.

12. Skriftliga omdömen (punkt 10) – fp

av Ulf Nilsson (fp) och Axel Darvik (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2002/03:Ub229 yrkande 7 och bifaller delvis motion 2002/03:Ub207 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Folkpartiet vill att alla föräldrar skall erbjudas skriftliga omdömen om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Grundskoleförordningen bör ändras så att skolorna har full möjlighet att lämna information om hur det går för eleverna redan från första året.

13. Utvecklingssamtal (punkt 11) – kd

av Inger Davidson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som framförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2002/03:Ub417 yrkande 12.

Ställningstagande

Utvecklingssamtalen är ett viktigt område när det gäller att utveckla samarbetet mellan föräldrarna och skolan. Tanken är att eleven, föräldrarna och lärarna tillsammans skall göra upp en individuell studieplan som omfattar både elevens kunskapsutveckling och personliga utveckling. Vi anser att den bör ha utformningen av ett kontrakt där varje parts ansvar klart definieras. Den skall följas upp regelbundet, och elever, föräldrar och lärare har ett gemensamt ansvar för att den fullföljs. Skriftlig information om elevens kunskap och utveckling i förhållande till de angivna kravnivåerna i läroplanen bör ges senast fr.o.m. årskurs fem. Vi anser inte att skriftliga dokument i samband med utvecklingssamtalen endast får vara framåtsyftande. För att kunna skriva en individuell studieplan måste man ju först beskriva var eleven står, innan man kan komma överens om åtgärder och åtaganden. För de elever som slutar grundskolan utan att ha nått upp till målen, och därmed inte får betyg, skall skolan utarbeta ett skriftligt omdöme oavsett eleven begär det eller inte.

Särskilda yttranden

Utskottets beredning av ärendet har föranlett följande särskilda yttranden. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i yttrandet.

1. Överklagande (punkt 8) – mp

av Mikaela Valtersson (mp).

Miljöpartiet menar att det bör finnas en rätt att överklaga betyg. Betyg är en myndighetsutövning som avgör mycket av en elevs framtid, och det är därför rimligt att de betyg som leder till fortsatt utbildning kan överklagas.

2. Utvecklingssamtal (punkt 11) – c

av Sofia Larsen (c).

Centerpartiet menar att alla barn har rätt till kunskap. Grundskolan måste ha ett åtagande att följa eleven till dess eleven har uppnått målen. För att på ett tydligt sätt stödja varje enskild elevs kunskapsutveckling skall skolans planering utgå från varje enskild elev. Alla barn bör därför ha en individuell utvecklingsplan från årskurs ett. I dag finns inte så många naturliga mötesplatser mellan elev, föräldrar och lärare förutom utvecklingssamtalet en gång per termin. Centerpartiet menar att ett gemensamt åtagande kan förbättra dialogen mellan lärare, elev och föräldrar. Ett kunskapskontrakt bör upprättas varje termin mellan skola/lärare, elev och föräldrar. Kontraktet skall utgå från den individuella studieplanen och innehålla vad respektive part skall göra för att eleven skall kunna nå kunskapsmålen. Kontraktet skall utvärderas och revideras successivt under arbetets gång.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner

Motioner från allmänna motionstiden 2002

2002/03:Ub207 av Sten Tolgfors (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att skolan har ett tydligt signalsystem gällande hur barnen tillgodogör sig kunskap.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att betyg och skriftliga omdömen skall kunna införas redan från första klass.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att betyg i sex steg skall ges senast från sjätte klass.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av nationella prov för att klargöra skolans resultat.

2002/03:Ub229 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att alla elever skall få betyg från årskurs sex och att betygsskalan skall bli sexgradig.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att alla elevers vårdnadshavare skall erbjudas skriftliga omdömen fr.o.m. första årskursen.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nationella prov vid fler tillfällen.

2002/03:Ub244 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa kursbetygen.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fler betygssteg och en nationell utvärdering av betygsättningen.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att sex betygssteg skall införas i gymnasieskolan.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att elever som går i gymnasieskolan skall kunna pröva för ett högre betyg också sedan de erhållit betyget Godkänd.

2002/03:Ub270 av Tuve Skånberg (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fler betygssteg.

2002/03:Ub285 av Tuve Skånberg och Johnny Gylling (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett studievänligare betygssystem.

2002/03:Ub298 av Bo Lundgren m.fl. (m):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av betyg tidigare och i fler steg.

2002/03:Ub304 av Lennart Gustavsson m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att försök med ett betygsfritt antagningssystem till gymnasieskolan bör införas.

2002/03:Ub336 av Maud Olofsson m.fl. (c):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att betyg skall ges från årskurs 6 och sättas i sex steg.

2002/03:Ub388 av Mikaela Valtersson m.fl. (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en försöksverksamhet där man avskaffar betygen i grundskolan i en region.
2. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till sådan ändring av skollagen att en rättighet att överklaga betyg införs.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att frågan om ett nytt antagningssystem för högre utbildningar och ett successivt avskaffande av det graderade betygssystemet i gymnasieskolan bör utredas närmare.

2002/03:Ub417 av Alf Svensson m.fl. (kd):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vidareutveckling av utvecklingssamtalen.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om betygssystemets utformning.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att de nationella proven i årskurs fem skall vara obligatoriska och genomföras i flera ämnen.

2002/03:Ub429 av Sofia Larsen m.fl. (c):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att återinföra möjligheten att tentera om gymnasiekurser.

2002/03:Ub444 av Torsten Lindström m.fl. (kd):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att dagens betygssystem kompletteras med flera steg.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en övergång sker från kursbetyg till ämnesbetyg.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att nationella prov upprättas för flertalet ämnen.

2002/03:Ub498 av Fredrik Olovsson och Hillevi Larsson (s):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs rörande möjligheten för en elev att få sina betyg opartiskt prövade.